

Expertisetechnieken

Een methodologische benadering
van het deskundigenonderzoek

Postacademische opleiding

- ▶ **Module 1: Verloop van de expertise**
11, 18 en 25 oktober 2005
- ▶ **Module 2: Doen van vaststellingen**
8, 22 en 29 november 2005
- ▶ **Module 3: Verwerken van gegevens**
6, 13 en 20 december 2005
- ▶ **Module 4: Verwerven van bijkomende gegevens**
17, 24 en 31 januari 2006
- ▶ **Module 5: Schadeberekening, vastgoed-schatting, casestudies**
7, 14 en 28 februari 2006
- ▶ **Module 6: Rapportering en verantwoordelijkheid**
7, 14 en 21 maart 2006

Wetenschappelijke coördinatie

Prof. dr. ir. Jaak Christiaens
Vakgroep Landbouwtechniek, UGent
Directeur Biocentrum Agri-Vet, UGent

INSTITUUT VOOR
PERMANENTE
VORMING

Faculteit
Bio-ingenieurswetenschappen

Dit programma laat toe een getuigschrift van de Universiteit Gent te verwerven.

Een deskundige kent zijn vak, maar wanneer hij moet tussenkomen in een geschil zijn de technische vaardigheden waarover hij beschikt niet altijd voldoende om tot een deskundigenverslag te komen dat beantwoordt aan de verwachtingen van zijn opdrachtgevers. Een passende methodologie om tot een hoog gewaardeerd verslag te komen is hem immers nooit in zijn technische opleiding aangeboden. Het is deze leemte die het IVPV wenst in te vullen door middel van een programma dat alle stappen van het deskundigenonderzoek op een praktische, maar daarom niet minder gefundeerde manier onder ogen neemt.

Meerwaarde

In de toekomst zullen hoven en rechtbanken, bij de toewijzing van deskundigen voor een gerechtelijk onderzoek en bij de aanleg van lijsten van deskundigen in uitvoering van art 991 van het Gerechtelijk Wetboek, grote aandacht besteden aan de opleiding die de deskundigen hebben genoten. Deskundigen die een bijkomende opleiding op academisch niveau gevolgd hebben, zullen ongetwijfeld in een betere positie staan. In dat verband betekent het Getuigschrift van Permanente Vorming van de Universiteit Gent, dat in het kader van deze opleiding kan worden bekomen, onmiskenbaar een meerwaarde. Als opleiding die de technische aspecten van het deskundigenonderzoek op generieke wijze behandelt, los van enig vakspecialisme, is deze opleiding een unieke opportuniteit in het Vlaamse opleidingslandschap.

In overleg met het IVPV organiseert het Opleidingsinstituut voor Gerechtelijke Experts van de Faculteit Rechtsgeleerdheid een postacademische opleiding "Inleiding tot het recht voor gerechtelijke experts".

Beide opleidingsinstituten zullen samen een gegevenbestand aanleggen van geslaagde deelnemers, waarin o.a. hun beroepsgegevens (specialisaties,...) opgenomen zijn. Mits akkoord van de betrokkenen zullen deze gegevens op interactieve wijze on-line te raadplegen zijn, en kunnen ze ook doorgegeven worden aan derden (rechtbanken, verzekeringsmaatschappijen,...).

Doelpubliek

De doelgroep van deze opleiding omvat de talrijke aannemers, accountants, architecten, landbouwkundigen, bouwkundigen, ingenieurs, landmeters, verzekeringsexperts, ..., die in het kader van gerechtelijke en buitengerechtelijke procedures als deskundige worden aangesteld of wensen te worden aangesteld door hoven, rechtbanken of verzekeringsmaatschappijen.

Tweede, herwerkte editie!

Bij de eerste editie (2004) van deze opleiding is gebleken dat het programma nog meer aandacht kan en moet besteden aan de praktische aspecten van het deskundigenonderzoek. Deze tweede, herwerkte editie houdt dan ook rekening met het advies van de deelnemers aan vorige editie. Alle stappen van het onderzoek worden aan de hand van van getuigenissen van gespecialiseerde experts op een praktische, maar daarom niet minder gefundeerde manier behandeld. Het wordt een opleiding 'voor en door' deskundigen. Na het volgen van de opleiding zal de deskundige in staat zijn een verslag op te maken dat volledig aan de verwachtingen van zijn opdrachtgevers beantwoordt.

Getuigschrift van Permanente Vorming van de Universiteit Gent

Dit programma is een onderdeel van de Permanente Vorming van de Universiteit Gent. De aanwezigheid tijdens de sessies en de eindevaluatie bepaalt de facto of de deelnemer slaagt. In concreto zal de deelnemer minimaal de modules 1 en 6 alsook 2 vrij te kiezen modules volgen. Indien hierover met succes examen afgelegd wordt, ontvangt hij een Getuigschrift van Permanente Vorming van de Universiteit Gent. Studietoetsen zijn een persoonlijke verdienste: deelnemers die een getuigschrift ambiëren kunnen zich niet laten vervangen, andere wel.

Module 1. Verloop van de expertise

Procedure van aanstelling tot eindverslag

Hoe kiest een rechter een deskundige? Kan deze zich laten bijstaan door collega's? Welke termijnen moeten gerespecteerd worden? De duur van een onderzoek? Welke formaliteiten zijn er te vervullen? Wanneer komt tegensprekelijkheid in het gedrang? Hoe respecteert de deskundige de vrijheid van de rechter? Welke kosten mogen aangerekend worden? Het zijn maar enkele van de vragen waarop in deze twee lessen een antwoord wordt gegeven.

Conflicthantering voor de deskundige

In deze les wordt een analyse gemaakt van een gespreksituatie waarbij gesprekspartners tegengestelde belangen verdedigen. De voorbereiding van het gesprek en het verloop ervan (met o.m. beoordelen van lichaamstaal, manoeuvres om de aandacht af te leiden,...) worden behandeld ook in het licht van een minnelijke schikking.

Objectieve informatie via het gesprek

Hoe uit gekleurde informatie toch de correcte informatie kan verzameld worden is voor de deskundige meestal een hele opgave. Het herformuleren van standpunten, het stellen van gerichte vragen en het confronteren van partijen met tegenstrijdigheden komen deze avond dan ook aan bod.

Data: 11, 18 en 25 oktober 2005

Lesgevers: Francine De Tandt, Marc Bockstaele

Module 2. Doen van vaststellingen

Metrologie - Uitvoeren van metingen

Voor de deskundige is goed meten niet alleen een kwestie van meettechniek maar ook van het respecteren van nationale en internationale afspraken, zo niet staat zijn geloofwaardigheid ter discussie. Deze sessie behandelt dan ook op een voor de praktijk relevante wijze (precisie, nauwkeurigheid, ijkingen, kalibratie...) de wetenschappelijke en wettelijke criteria om tot aanvaardbare metingen te komen.

Vaststellen van plaats en afmetingen

Een deskundige kan zelf over een aantal toestellen of hulpmiddelen beschikken om de plaats, afmetingen of vervormingen van objecten vast te stellen of hij kan beroep doen op een landmeter, architect of bouwkundige. Hierbij rijzen vragen omtrent o.m. nauwkeurigheid, kwaliteit en kosten. Daarom dient men de instrumenten en hun toepassingsgebied (buiten- of binnen, bovengronds of ondergronds), te kennen. De vele soorten GPS-ontvangers, totaalstations, waterpastaostellen, interferometers, hydrografische sensoren, radiosystemen, draagbare afstandsmeters,... komen dan ook in deze les aan bod, telkens met de verduidelijking wat kan en niet kan en tegen welke prijs.

Fotografie

Op basis van foto's of videomateriaal kan de niet-technicus een duidelijk beeld krijgen van wat er eigenlijk allemaal op papier staat. Meer nog, foto's en videomateriaal hebben doorgaans een grote bewijskracht en een grotere impact dan woorden. Het vastleggen van de visuele waarnemingen kan geschieden op diverse manieren. Een algemeen zicht, een detailopname of zelfs een microscopisch beeld kan duidelijkheid in de zaak brengen. De moderne technieken helpen hierbij ook de niet-fotografen. De les omvat, naast een overzicht van de technieken voor foto en video (met inbegrip van beeldvervalsingen), ook een handleiding voor het vastleggen van beelden en het meten op foto's. Afgerond wordt met tal van voorbeelden en de criteria voor een goed fotodossier.

Geluidsaspecten

Meer en meer betwistingen gaan over geluidsproblematiek. De niet-geluidsspecialist dient dan ook oor te hebben voor deze aspecten, hij moet ze kunnen inschatten en een eventuele geluidsspecialist correct hierover informeren. Vragen als: wat zijn geluidsproblemen, welke omstandigheden zijn determinerend, wat kan van een technisch geluidsonderzoek verwacht worden, wie zijn erkende laboratoria, enz. krijgen een antwoord.

Geuraspecten

Geur is lange tijd als de minst meetbare ervaring naar voor geschoven, terwijl men vandaag zelfs spreekt van een elektronische neus. De vraag stelt zich dan ook of de huidige middelen toelaten de steeds vaker voorkomende geurhinder te evalueren. Daarom gaat men in deze les in op de fysische, fysiologische en psychologische aspecten van geurwaarneming, de analysemethoden, de verspreidingsmodellen en ten slotte de remediërende maatregelen.

Kleuraspecten

In een aantal gevallen is de kleur of een kleurafwijking een belangrijke aanwijzing, maar het waarnemen van kleur is complex (licht, contrast, omgeving,...). In deze les wordt een inzicht hierin gegeven, met aansluitend hoe kleuren kunnen gemeten worden, eventueel na verouderingsproeven.

Smaakaspecten

De eisen van de consument betreffende zijn voedsel worden steeds groter. Hoewel geur een belangrijke rol speelt bij smaakwaarnemingen heeft hij toch zijn eigen perceptiekenmerken. Apart van het behandelen van genoemde geur- en perceptiekenmerken, wordt in deze sessie ingegaan op de sensorische en chemische analyse, om aan de hand van casestudies de werkwijzen te verduidelijken.

Data: 8, 22 en 29 november 2005

Lesgevers: Joachim Van Eyck, Alain De Wulf, Guy Beel, Dick

Botteldooren, Karlien De Roo, Karen De Clerck en Patrick Dirinck

Module 3. Verwerken van gegevens

GIS voor deskundigen

Met een centimeterprecieze plaatsbepaling wordt onze leefruimte vandaag in kaart gebracht. Dankzij een Geografisch Informatie Systeem (GIS) worden topografische metingen geïntegreerd met uiteenlopende thematische ruimtelijke informatie. Dit laat toe om ruimtelijke analyses uit te voeren. Naast een bespreking van de essentiële kenmerken en de mogelijke bewerkingen geeft deze les ook een praktische aanpak via de door GIS-Vlaanderen aangereikte instrumenten.

Beeldverwerking

In deze les wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste begrippen en technieken uit de digitale beeldverwerking. Na de studie van opnamen en bewaaraspecten van digitale foto's en video's komen basisbewerkingen en analysetechnieken aan bod. Deze maken het mogelijk om de in een beeld aanwezige informatie beter zichtbaar te maken, te extraheren en te interpreteren. Verder komt ook meer praktische informatie aan bod zoals b.v. het gebruik van bestaande computerprogramma's, demonstraties van recente ontwikkelingen en onderzoeksresultaten, enkele toepassingen uit de forensische beeldverwerking, enz.

Statistische verwerking van gegevens

Statistische benaderingen blijven vaak ongebruikt omdat men opziet tegen het rekenwerk. Deze les demonstreert de statistische verwerkingsmogelijkheden van Excel. Regressies, t-toetsen en andere technieken zijn zonder zware theoretische achtergrond zó beschikbaar. Deze les geeft meteen aan wanneer het vooralsnog nodig is beroep te doen op specifieke statistische pakketten.

Kwantificeren van gegevens en hun weergave

Gegevens moeten liefst onder een kwantitatieve vorm worden vastgelegd. In deze les wordt verduidelijkt hoe dit kan gebeuren (dimensiehebbende versus dimensieloze grootheden, statische versus dynamische gegevens

vage versus scherpe gegevens) en hoe waarden te combineren vallen (o.m. kengetallen en dimensieloze getallen). Er wordt ook aandacht besteed aan de wijze waarop ze kunnen worden voorgesteld in tabellen, grafieken of diagrammen.

Nauwkeurigheid bij het rekenen

Het rekenen met pen en papier is toch even anders dan de computeraritmética waarvan we vandaag als deskundige (moeten) gebruik maken. Het ontstaan van fouten kan in dit laatste geval gebeuren zonder dat men er weet van heeft. Om valkuilen te vermijden wordt een basisinzicht verschaft in de getalvoorstellingen en de discrete aritmética (met zijn fout-, afrondings- en nauwkeurigheidaspecten) om verder in te gaan op standaarden en vooral de vuistregels die iedere computerrekenaar dient te kennen. Afsluitend wordt aandacht besteed aan de grafische voorstelling van cijfergegevens en hun betrouwbaarheid.

Data: 6, 13 en 20 december 2005

Lesgevers: Philippe De Maeyer, Patrick De Smet, Olivier Thas, Jaak Christiaens en Annie Cuyt

Module 4. Verwerven van bijkomende gegevens

Simulaties

Formele (mathematische) bewijsvoering is in veel situaties onmogelijk omwille van de complexiteit van het onderliggende systeem. Hier kan echter de toegepaste wiskunde een helpende hand bieden, door een wetenschappelijk gefundeerde aantoonbaarheid te staven d.m.v. simulaties. Vandaag staan voor de deskundige krachtige computerprogramma's ter beschikking met een maximale gebruikersvriendelijkheid, die, vertrekkende van vereenvoudigde (mathematische) formuleringen of van waarnemingen of metingen, een simulatie uitvoeren waarbij verschillende hypothesen kunnen worden getoetst. Deze les wil aan de hand van concrete praktische voorbeelden illustreren welke voorkennis vereist is en hoe men eenvoudige vraagstukken of zelfs gesofistikeerde problemen kan simuleren d.m.v. een standaard PC. Vertrekkende van ruwe data komt men zo via mathematische modellering tot een wetenschappelijk gefundeerde conclusie.

Elektronische databanken

Digitale bibliotheken zijn in snelle evolutie. Voor de deskundige is er zoveel bruikbaar ter beschikking (24 uur op 24 en 7 dagen op 7). Alleen moet hij het weten te vinden en te beoordelen. Deze sessie is zuiver praktisch gericht en omvat o.m.: hoe vind ik wat er over een bepaald onderwerp geschreven is, hoe vind ik het document zelf terug, wat is de gemakkelijkste weg naar 'full text' elektronische tijdschriften, is er wetenschappelijk gecontroleerde informatie op het internet te vinden, wat zijn mijn beperkingen als gebruiker?

Labo-onderzoek

Labo-onderzoeken kunnen van elkaar verschillen naargelang accreditatie en scope, gebruikte methode (naar juistheid, onzekerheid, valse positieven en valse negatieven, multimethodes) en soorten analyses. Alles begint echter met de monsternamen. Voor inerte materialen zijn de representativiteit en de oorsprong voldoende vereisten. Monsternamen van niet inerte materialen dient echter aan veel meer eisen te voldoen, die overigens ook wettelijk zijn vastgelegd. Hoe dit te doen en welk labo te kiezen vormen dan ook het onderwerp van deze avond.

Data: 17, 24 en 31 januari 2006

Lesgever: Danny Van Welden, Sylvia Van Peteghem en Walter Steurbaut

Module 5. Schadeberekening, vastgoedschatting, casestudies

Soorten schade en hun berekening

Schadeberekening kan o.m. via een raming van herstellingskosten, het begroten van de vervangwaarde of door de vetustiteit in rekening te brengen op de nieuwwaarde. In andere gevallen moeten meer subjectieve

aspecten aan bod komen wanneer men denkt aan begroting van genotsderving en meer- of minderwaarde. Hoe dit praktisch in zijn werk gaat wordt in deze les uit de doeken gedaan.

Schatting van onroerende goederen

De waardebepaling van onroerende goederen vereist een grondige kennis van de vastgoedmarkt en de specifieke technieken voor waardebepaling. In deze les zal dan ook de nadruk gelegd worden op de juiste interpretatie van de diverse schattingselementen en op de verantwoording van de door de deskundige weerhouden 'waardecijfers' in het taxatierapport. Uitgaande van een 'type-schattingsrapport', zal er aangetoond worden hoe de deskundige-taxateur methodologisch een gefundeerde waardebepaling uitvoert.

Bedrijfseconomische schade

De schade die een bedrijf lijdt is vaak zo complex dat een accountant onder de arm dient genomen. Toch moet ook de technisch deskundige voldoende inzicht hebben in de gevolgen van een productieverstoring. Tal van begrippen (netto en bruto contributie, bottlenecksituaties, winst, full cost, direct cost, enz) moeten hem duidelijk zijn. Zodoende verschaft deze les de technisch deskundige de nodige financieel-economische inzichten opdat op een efficiënte wijze, en zonder misverstanden, kan samengewerkt worden met de accountant.

Gevallenstudies

Schaderamingen zijn zeer complex omdat tal van aspecten simultaan onder ogen dienen genomen te worden. Daarom is het aangewezen een aantal schadebegrotingen uit de praktijk de revue te laten passeren. Deze les zal dan ook een overzicht geven van de dagdagelijkse realiteit van de schade-raming.

Data: 7, 14 en 28 februari 2006

Lesgevers: Joost Beke, Marcel Bogaerts, Werner Bruggeman, Robert De Lathouwer

Module 6. Rapportering en verantwoordelijkheid

Wetenschappelijke rapportering

Dat een deskundigenrapport technisch-wetenschappelijk moet verantwoord zijn staat buiten kijf. Dit houdt echter meer in dan het gebruik van de juiste terminologie. Wat te doen met soortnamen, afkortingen en de bijlagen? Tabellen en figuren kunnen, wanneer ze niet gebruikt of voorgesteld worden zoals het hoort, zelfs tot fouten leiden. Van een deskundige wordt verwacht dat hij deze materie beheerst, evenals de zeer vormelijke zaken zoals lettertype, wijze van nummering (ook van voetnoten), manier van inbinden, enz. Deze les wil deze en aanverwante zaken met hun verantwoording aan bod laten komen en sluit af met andere vormen van rapporteren, zoals geluidsopnamen, videobeelden en 'corpus delicti'.

Opbouw van het deskundigenrapport

De opbouw van een deskundigenrapport is voor een deel bepaald door de wetgever. Dit is echter nog geen garantie voor een goede structuur van het rapport in zijn geheel en in zijn verschillende onderdelen. Deze les overloopt systematisch elk van die onderdelen op een concrete, praktische wijze.

Geschreven communicatie

Wie als deskundige aan niet-deskundigen moet rapporteren, moet zich inleven in zijn toekomstige lezers. Vanuit die 'empathie' moet de deskundige inzicht hebben in geschreven communicatie met onder meer het taalgebruik, de verslaggeving van gesprekken (met inbegrip van het notuleren tijdens de vergadering), weergeven van opinies en stellingnames, bespreking van dossierstukken, het beantwoorden van opmerkingen. De les wil dit inzicht geven met bovendien de nadruk op het schrijven van een niet-technische samenvatting, met respect voor de wetenschappelijke verantwoording.

Beroepsaansprakelijkheidsverzekering voor deskundigen

Met het aanvaarden van zijn opdracht neemt de deskundige ook een grote verantwoordelijkheid op zich, die kan leiden tot de betaling van schadevergoeding. Hiertegenover dient dan ook een passende beroepsaansprake-

Deze gegevens blijven strikt binnen het IVPV

Terug te sturen bij voorkeur 1 week vóór aanvang van de eerste module die u wenst te volgen.

Naam: _____ M V

Voornaam: _____

Functie: _____

Onderneming: _____

Adres: _____

Telefoon: _____ Fax: _____

E-mail: _____

Sector: _____ Aantal personeelsleden: _____

Privé-adres: _____

Ik schrijf in voor de opleiding **Expertisetechnieken**

Module 1 Module 2 Module 3

Module 4 Module 5 Module 6

Module 1 tot en met 6

Ik wens het bijbehorend Getuigschrift van de Universiteit Gent te behalen

Ik betaal € d.m.v. opleidingscheques werkgevers

Ik betaal € d.m.v. opleidingscheques werknemers

Informeer mij over andere opleidingen van het IVPV

Facturatie-adres

Naam: _____

Adres: _____

Ondernemingsnr. _____

Datum: _____ Handtekening _____

lijkhedenverzekering te staan. Wat een beroepsaansprakelijkheidsverzekering is, wat de dekking inhoudt en wat er uitgesloten is, vormen het onderwerp van deze les.

Ethische aspecten van de rapportering

In essentie dient elke beoordeling te steunen op ethische concepten. Wanneer men met 'beoordelingen' ook bedoelt de keuze die de deskundige moet maken in zijn houding tegenover betrokken partijen en tegenover zijn opdrachtgever, kan men gewagen van een 'ethiek' van het deskundigenonderzoek. In deze les wordt ingegaan op de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de deskundige aan de hand van concrete gevallen en met de uitdrukkelijke uitnodiging aan de deelnemers tot participatie in de discussie.

Data: 7, 14 en 21 maart 2006

Lesgevers: Denis Claessens, Jean-Luc Doumont, Kristiaan Bernauw, Koen Raes

Lesgevers

Prof. Jaak Christiaens

Vakgroep Landbouwtechniek, UGent
Directeur Biocentrum Agri-Vet, UGent
Cursuscoördinator

Ing. Guy Beel, Beel Expdertisebureau bvba, Gent

Arch. Joost Beke, Bureau voor Expertise & Architectuur, Gent,
Knokke-Heist

Prof. Kristiaan Bernauw, Vakgroep Economisch recht, UGent

Dhr. Marc Bockstaele, federale politie, Gent

Ir. Marcel Bogaerts, Omnimex, Oostende

Prof. Dick Botteldooren, Vakgroep Informatietechnologie, UGent

Prof. Werner Bruggeman, Vakgroep Accountancy, beheerscontrole
en fiscaliteit, UGent, Vlerick Leuven Gent Management School

Ir. arch. Denis Claessens, Studie- en expertisebureau Denis EM
Claessens vof, Heverlee

Prof. Annie Cuyt, Departement Wiskunde en
Computerwetenschappen, UA

Dr. Karen De Clerck, Vakgroep Textielkunde, UGent

Prof. Robert De Lathouwer, Departement Architectuur, stedenbouw
en ruimtelijke ordening, KULeuven

Prof. Philippe De Maeyer, Vakgroep Geografie, UGent

Ir. Karlien De Roo, Vakgroep Organische chemie, UGent

Dr. ir. Patrick De Smet, Nationaal Instituut voor Criminalistiek en
Criminologie, Brussel

Mevr. Francine De Tandt, Ondervoorzitter van de rechtbank van
koophandel te Brussel

Prof. Alain De Wulf, Vakgroep Geografie, UGent

Prof. Patrick Dirinck, Laboratorium voor Aromaonderzoek, Dept.
Industrieel Ingenieur

Jean-Luc Doumont, JL consulting, Kraainem

Prof. Koen Raes, Vakgroep Grondslagen en geschiedenis van het
recht, UGent

Prof. Walter Steurbaut, Vakgroep Gewasbescherming, UGent

Prof. Olivier Thas, Vakgroep Toegepaste wiskunde, biometrie en
procesregeling, UGent

Ir. Joachim Van Eyck, Federale Overheidsdienst Economie, KMO,
Middenstand en Energie

Dr. Sylvia Van Peteghem, Directie Onderzoeksangelegenheden,
Hoofdbibliothecharis, UGent

Dr. ir. Danny Van Welden, onafhankelijk consultant

Frankeren
als brief

Universiteit Gent
Instituut voor Permanente Vorming
T.a.v. Els Van Lierde
Technologiepark 913
9052 Gent - Zwijnaarde

Inlichtingen

Elke module kan apart gevolgd worden.

De lessen vinden plaats aan de Universiteit Gent, Instituut voor Permanente Vorming, Gebouw Magnel, Technologiepark 904, 9052 Zwijnaarde op dinsdagavond van 18u tot 21u30, in twee lessen, gescheiden door een broodjesmaaltijd.

Een wegwijzer vindt u op:

www.ivpv.UGent.be/nl/contact/plan.htm

Deelnemingsprijs

De deelnemingsprijs omvat lesgeld, cursusnota's, frisdranken, koffie en broodjes. Betaling geschiedt na ontvangst van de factuur. Alle facturen zijn contant betaalbaar dertig dagen na dagtekening. Alle vermelde bedragen zijn vrij van BTW.

Prijs voor een afzonderlijke module: € 320,00

Reductieprijs voor de volledige opleiding (modules 1 t.e.m.6):
€ 1530,00

Indien minstens één deelnemer van een bedrijf inschrijft voor de volledige opleiding (modules 1 t.e.m. 6), wordt voor alle bijkomende gelijktijdige inschrijvingen van hetzelfde bedrijf, per module of volledig pakket, een korting van 20% verleend. Facturatie geschiedt dan d.m.v. een gezamenlijke factuur.

Inschrijving gebeurt door terugzending van het aangehecht deelnemingsformulier of via de website.

Bijzondere prijzen voor personeelsleden van UGent of geassocieerde hogescholen (consulteer de website vanuit deze instellingen).

Annulering

Annulering is mogelijk onder de volgende voorwaarden:

- ▶ gelieve steeds schriftelijk te bevestigen (per brief, fax of e-mail)
- ▶ bij annulering van de inschrijving 10 dagen of meer vóór de aanvang van het programma is een vergoeding verschuldigd van 25% van de deelnemingsprijs
- ▶ bij annulering minder dan 10 dagen vóór de aanvang van het programma is de volledige deelnemingsprijs verschuldigd.

Bijkomende inlichtingen krijgt u op het secretariaat:

Instituut voor Permanente Vorming, UGent

Els Van Lierde

Technologiepark 913, 9052 Zwijnaarde

Tel.: +32 9 264 55 82

Fax: +32 9 264 56 05

E-mail: ivpv@UGent.be

www.ivpv.UGent.be/expertise

Bezoek onze website www.ivpv.UGent.be voor andere opleidingen zoals:

- ▶ ICT voor managers
- ▶ REACH, de nieuwe EU reglementering betreffende risicobeheer van chemische stoffen
- ▶ Ontwerpmethodologie voor ingebedde elektronische systemen
- ▶ Milieucoördinator A/B via afstandsleren
- ▶

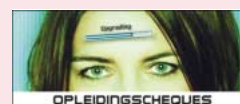
Doctoraatsopleiding

Alle opleidingen van het IVPV komen in aanmerking voor de doctoraatsopleiding. Het aantal studiepunten wordt meegedeeld op de IVPV-website.

Indien u deze folder meerdere malen mocht ontvangen, dan verzoeken wij u vriendelijk deze aan uw collega's te bezorgen en ons dit te melden via e-mail.

Data onder voorbehoud van wijzigingen om onvoorziene redenen.

Wij aanvaarden opleidingscheques van het Vlaams Gewest.

De Universiteit Gent is erkend als opleidingsverstrekker in het kader van de opleidingscheques van het Vlaams Gewest. Voor meer informatie en bestelling van de opleidingscheques zie www.vlaanderen.be/opleidingscheques
Identificatienummer UGent: 610000085068